

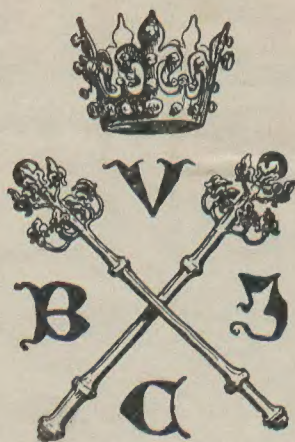
53914

II

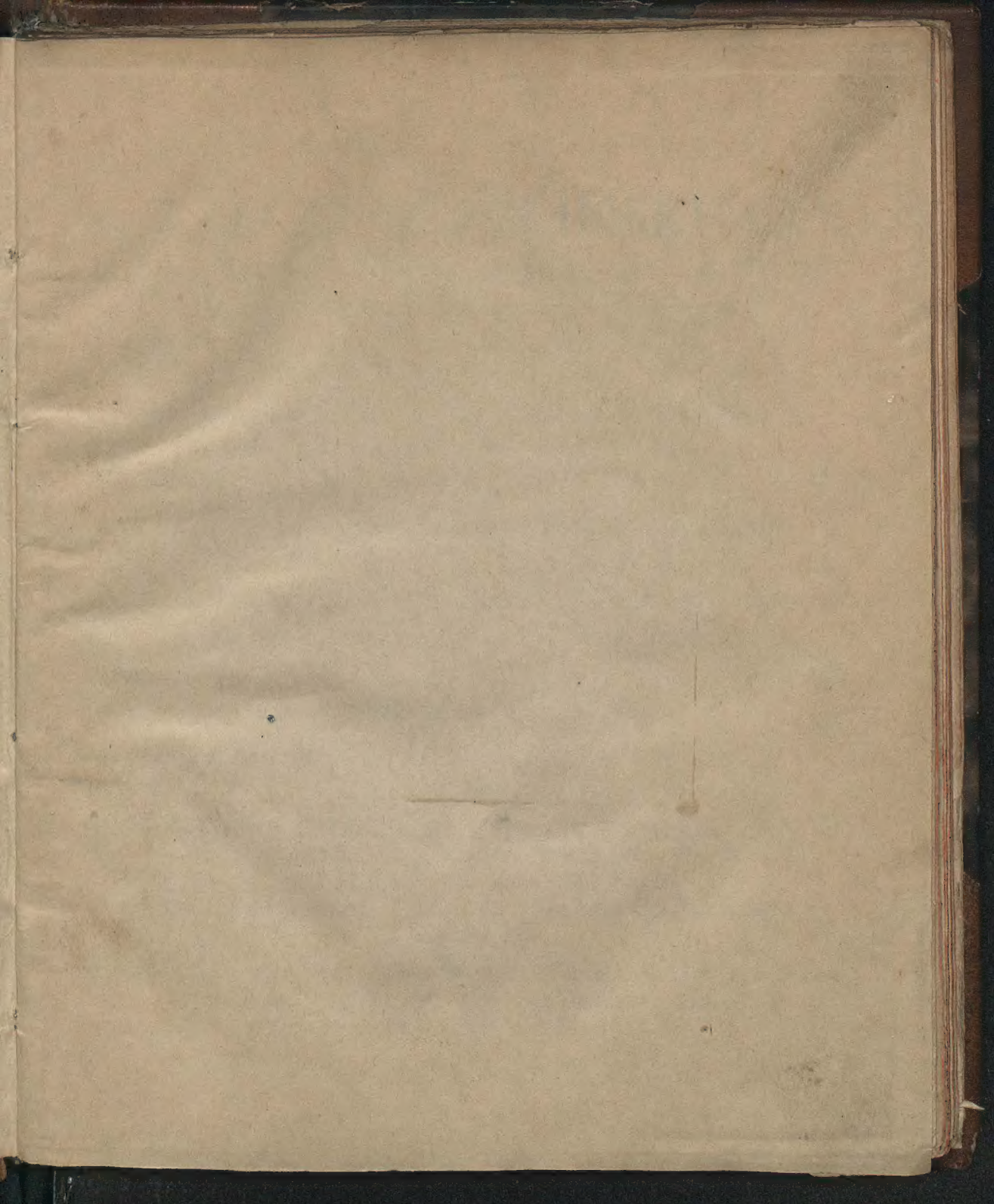
53918

P

Mag. St. Dr.

53914-53918
II Mag. St. Dr.

ILL^{MI} ET EXCELL^{MI} DOMINI,
D. G E O R G I I
O S S O L I N I I,

Domini in Ossolino, Comitis de Thęczyn, Thesau-
rarij Curia Regni Poloniae, Praefecti Bydgoscię:
Ricensis, Adzelenfis, &c.

O R A T I O:

*Habita ab eodem Illustriss: & Excellētiss: D. ROMÆ,
in Aula Regia Vaticana, sexta Decēb. M.DC.XXXIII.*

Cū Sereniss: ac Potentiss: VLADISLAI Quarti,
Regis Polon: & Sueciae, Electi Magni Moschorū Ducis
nomine, SS.D.N. V R B A N O VIII. Pontif: Max;
obedientiam praestaret.

*A DOMINICO RONCALLIO, Prothonotario Apostolico,
Sacra Regia Maiestatis Secretario, in lucem edita,*

Atq; Illustriss: & Excellētiss: D. D. GASPARI de DONOFF,
S. R. Imperij Comiti, Palatino Derpatensi, Praefecto Wic-
lunę: Layiceę: Boleslauię: Radomscę: &c.

D I C A T A.

ROMÆ, Apud Franciscum Caballum. M. DC. XXXIII.

Deinde CRAC: In Offic: Andreae Petriconij, S. R. M. Typ.

Anno Domini 1634 inscriptus librorum catalogo Joannis Seratonii Bremisliensis.

ALFRED EXCELLENCE DOWN
D. G. F. O. R. G. I.
D. S. S. O. L. I. N. I.

Down in Oxford County, Thos. Thos.
the Great Britain, the Great Britain
Kings, Kings, Kings

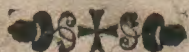
O. R. A. T. I. O.

Down in Oxford County, Thos. Thos.
the Great Britain, the Great Britain
Kings, Kings, Kings
5195
II
-

Down in Oxford County, Thos. Thos.
the Great Britain, the Great Britain
Kings, Kings, Kings

D. I. C. A. T. A.

Down in Oxford County, Thos. Thos.
the Great Britain, the Great Britain
Kings, Kings, Kings

ILLVSTRISIME
ET
EXCELLENTISS:

Domine, D. Colendissime.

MILITAREM libera gen-
tis fortitudinem, iure meritò
firmat, ac regit rarum bene
& appositè dicentis eloqui-
um. Hinc olim Romana
Respublica, tunc demùm me-
lius, ac sapius triumphare visa, cùm Senato-
res non minus in Senatu, quàm in Castris, ha-
buit eloquentissimos. Hinc diversa liberè con-
sulentium vota: hinc infractus militum ardor
pronus ad arma coalescit in vnum, ac ferre-
as hostium acies perrumpit inuictus. Agreste
olim

olim, ac liberum hominum genus, nonnisi per
eloquentiam in campum excitum, deserto Prin-
cipi colla subiecit, ut sese non hominis, sed so-
lius facundiae mancipium, ac seruum fatere-
tur. Ita & nunc planè Romanae par Polono-
rum crescit Respubl: quae viros alit, non mi-
nus robore, ac prudentiâ, quàm eloquio flo-
rentissimos. Inter hos meritò admirata est nu-
per Roma, Illustrissimum & Excellentissimum
Dominum Comitem, GEORGIUM OSSOLI-
NIVM, Regium ad VRBANVM Pontificum,
Maximum Oratorem, quo, amore plusquam
fraterno Illustrissimae Celsitudini Tuae coniun-
cto, nil habes in mundo charius, nil ad memo-
riam gratius, nil ad aspectum iucundius. Vi-
disses in illo sacro Summi Pontificis, ac Pur-
puratorum Patrum confessu, uniuersos pœnè
arrigentes aures, oculosq; beneuolâ admiratio-
ne immotos. Vidisses omnes ab unica bene per-
suadentis voce, ab uno tanta rerum ac maie-
state

*state verborum, tanta vi spiritus dicentis, ore
 pendere. Nempe deerat hoc solum immortalis,
 quam hic in ceteris sibi peperit gloria, ut quem
 Sanctissimus Pater, quem Roma insolita pom-
 pa propè triumphantem est amplexata, quem
 unici titulo venerata est, disertissimum, ac fa-
 cundissimum diceret, ac parem ipsius facundia
 sapientiam, parem eloquio fortitudinem admi-
 raretur. Certè in omnium ore est; atque unica
 voce tot Heroica unius viri dotes predican-
 tur. Incredibili gaudio perfunderetur Illustrissi-
 ma Celsitudo Tua, si, quem animo contempla-
 ris, hic oculis aspiceres. Propterea, ut saltem
 muta redeat in POLONIAM, qua hic tanto-
 rum Virorum mirificè demulsi aures, eloquen-
 tia: ad Te typis impressam remitto, ut ex ipsa
 demùm lectione, tanti Amici glorià recreeris
 abundè. Tu, qui nuper unicum humana fa-
 bule exemplum, lubricum Aula statum felicis-
 simè emensus, triginta annorum spatio, pri-*

215
mum in Regia gratia locum tenuisti, fortiter,
ac sapienter; ac panè expirantem Principem,
oculis, manuq; deficientis Spiritus, simulq; per-
petuo remanentis erga Te amoris signa, nutus-
que exprimentem, in tam inuido seculo vidisti.
Perge tandem, ac gloria fructus Propinquo-
rum tuorum sanguine, tam fortiter, tum in
Dacia, tum in Prussia, tum in Liuonia, ac
Moscouia effuso, irrigatos, in tam benigna
Republ: continuo feliciter recollige, ac me de-
mum Tibi perpetuo deuotum, ut soles, com-
plectere. Roma, quarto Idus Decemb: 1633.

Illma Celsitudinis Tua

Humillimus, deuotus, ac perpetuus
seruus, & cliens,

Dominicus Roncallus.
S. R. M. Secr,

ORATIO.

ENIT iterum Romam
VLADISLAVS, Pater
Beatissime, & qui nuper
Barbaricis ornatus laureis,
ad tuos pedes venerabun-
dus iacuit, is hodierna die triplici cin-
ctus diademate, ante hanc Apostoli-
cam Sedem Tuam, per me Oratorem
suum, supplex procumbit. VLADI-
SLAVS, inquam, Poloniae, & Sue-
ciae REX, ac Magnus Moschorum Dux,
qui antequam regnaret, Regum ac Re-
gnorum Tyrannos debellavit; qui Ro-
mam tri-

17
mam triumphator sine triumpho in-
gressus, pia vota, & Pontificiorum pe-
dum oscula triumphalibus prætulit;
qui cum videri nosciq; maximè nollet,
Vrbis, & Orbis oculos in se conuertit;
qui nouâ Tyberim. fælicitate beauit,
cum citra Rhenum fluere solitum, in-
uicta dextera, ultra Tyram, ac Bori-
sthenem traxit; qui denique desertori
Populo, Græcum Constantinianæ do-
nationis diploma è superba Gaza eri-
puit, tanquam pro Romano Pontifice
pugnasset, cui Romam, hostium etiam
spolijs, asseruit. De hoc tali, ac tanto
Principe, Tibi Pater Beatissime, non
in cunis, sed in ipso gloriæ, ac rerum
gestarum fastigio, non fama, sed aspe-
ctu, ac familiaritate noto, quid in hoc
amplissimo Orbis Theatro afferam,
non haud

haud reperio. Iam enim olim sapientissimo Tuo iudicio omnes eius penetrasti ac percensuisti virtutes, easque uti probe cognititas, quæ liberæ gentis sceptrâ moderentur dignas iudicasti, cum nō ita pridem VLADISLAVM ynum esse, qui Polonis imperare queat, solemni commendatione asseruisti. Huc ergo potius mea deflectat Oratio, ut quos, qualesque populos Tibi, Sanctæq; Sedi Tuæ, supplices Rex noster secum offerat, declarem: quod dum exequor, Pater Beatissime, Paterno affectu fauebis filij, Pontificatûs tui natu minimi, gloriosis conatibus. Solenne enim Patrum est, eorum gestis potissimum recreari, quos recentiori, siue lucis, siue gloriæ, partu Orbi ediderint. Quidcumq; ergo gentium Septē-

B

trio

trio tegit, quam latè à Carpathijs Mō-
tibus ad Caspium Mare, à glaciali O-
ceano ad Pontum Euxinum patet Eu-
ropa, totum id genuflectente V L A-
DISLAO, ante Thronum tuū pro-
sternitur, Pater Beatissime. Omnes e-
nim illæ gentes, aut liberis suffragijs eū
sibi Regem dixerunt, aut hæreditario
iure, licet refragæ, ad eius spectāt Ma-
iestatem, aut deniq; armis subactæ Do-
minum recognoscunt. Sed primū
meritò locū obtinet Polonia, quæ vti
Principibus suis liberè paret, ita Reli-
gionem, & Sacra, nullā vi, nullo metu
adacta colit. Illa, illa Sarmatia, Roma-
norum armis imperua, Romanæ Re-
ligioni mancipata: illa, tot olim super-
stitionum altrix, nunc vnius Dei serua:
illa libertatis custos acerrima, nullius
iugum

iugū experta, Romanis Pontificibus,
 eorumq; Sedi Apostolicæ obsequen-
 tissima. Polonia, inquam, quæ sola mō-
 stra non parit. Nulla inde hēresis, nul-
 lum schisma, & si qui vicinarum genti-
 um peste afflati, acerrimo legum sup-
 plicio, & perpetuæ infamiae nota, à re-
 liquæ nobilitatis corpore rescindūtur.
 Si quis legem, VLADISLAO IA-
 GELLONE Rege latam, totius Nobi-
 litatis, patrio more, consensu firmatā,
 legerit: fatebitur, nullius Concilij ana-
 thema hēresim acrius perstrinxisse. Et
 quāvis iniquitati tēporū, amoriq; con-
 sanguineo aliquid indulsisse videamur:
 non tamen legem abrogari, vnquam
 passi sumus, nec patiemur; testaturi po-
 steritati, nos legum, Patriæq; salutem,
 vnius Religionis integritate firmare.

Hoc ipso lugubri nuper Reipubl: no-
stræ Statu, cum SIGISMUNDVM
Regem, viuam pietatis Religionisque
imaginem, Cœlo receptam, terris ere-
ptam planximus, vidisses, Pater Beatif-
sime, illis ipsis centuriatis Comitibus, Se-
natum, populumque Polonum, magis
pro Religione aduersus cōciues suos,
dirâ hæresi corruptos, certantem, quâ
de communi Patriæ salute, aut de futu-
ri Principis electione sollicitū. Æqua-
uit feruor Procerum curam Antisti-
tum; eorūque, & Tui Apostolici Nū-
cij solemnes exciuit gratiarum actio-
nes. Innatū scilicet genti Polonæ au-
tæ Religionis Studium. Hinc illa erga
Sacrorum Præsides obseruantia, quæ
eis prima in Senatu Subsellia detulit,
& præcipuas Reipubl: partes curare
iussit.

iussit. Tacebo prodigam, vt ita dicam,
 in Templorum ædificia, ac ornāmēta,
 liberalitatem: Omittam cultum Nu-
 minis, & sacrorum feruentissimum:
 hæc enim omnia ita se habere Orbis
 consensus asserit. Animorum certè e-
 ius gentis Magnitudinem, vel inde col-
 ligere licet, quòd à tot sæculis aduersus
 feros, & immanes nominis Christiani
 hostes excubent; nec stationē deserāt.
 Ottomanorum signa, quæ tot Acies,
 tot Vrbes validas expugnârunt, tot
 Mōtium claustra penetrârunt, flumi-
 numq; impetus superârunt, tot Chri-
 stianorum copias fuderunt; nuda Po-
 lonorum pectora stiterunt, & ne patē-
 tes, ac peruios ingrediantur campos,
 hucusq; prohibuerūt. Scythicam per-
 nicitatem, ne vniuersam quaquāuersus

peruagetur Europam, vnica Reipubl:
nostræ moratur Prouincia. Moschos
solo nomine Christianos, re & mori-
bus quibusuis barbaris execrabiliores,
toties vicimus, fudimus, & demũ no-
bilissimam eius Regionis partem in
Prouinciam redeimus. Hæc omnia
summa animi Magnitudine, ac prorsus
Romanâ, steterunt. Parentauimus si-
quidem antiquæ Vrbi, Maiorum no-
strorum ferocia læsæ, cùm in eius mo-
res, & instituta transiuim⁹. Hinc liber-
tatis studiũ; hinc æqui, iuris, ac legum
amor; hinc masculæ frugalitatis exem-
pla, nil in moribus, nil in habitu cor-
poris molle, vel effæminatum, nil acu-
pictum. Iuuentus prætextam, non in
Cytharædorum gymnasijs, sed intra
castra deponit. Equitibus rura pater-
na co-

na colere haud pudendum, ne vrbanis
 eneruati delitijs, bello fiant ineptiores.
 Humiles domos plerumque habitant:
 sed excelsos animos fouent; non pro-
 pugnaculorum, non Pontis Sublicij,
 sed legum & innocentiae præsidio tuti.
 Neq; verò hanc Magnanimitatem, fe-
 rociam quispiam dixerit. Cicurarunt
 Sarmaticam, si quæ fuit, feritatem, Re-
 ligio & Musæ Latinæ. Has vbi è Septē-
 trione deuolutæ gentes Latio moue-
 runt (credo equidem) castra secutas,
 eiq; vitæ assuetas, Heliconi suo propè
 vltimum vale dixisse. Gentem profe-
 ctò nostram adeò sibi mancipârunt, vt
 sine earum præsidio, & ornamēto, mi-
 litarem gloriam minùs gloriosam æ-
 stimet. Et meritò: earum enim be-
 neficio libera Nobilium capita de se
 ipsis

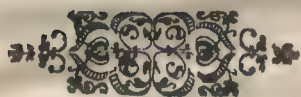
ipsis decernunt magno Nobilitatis or-
namento. Neq; à Scholarum cathedris
interpretes petimus, Latino freti elo-
quio, quod vnà cū moribus & institu-
tis, in partem gloriæ nostræ lubentes
assumpsimus. Talis itaq; & tanta Polo-
nia, ad Tuos pedes prima procumbit,
Pater Beatissime: illud collum, nullius
vnquam iugum ferre solitum, illas ma-
nus liberas, illum animum excelsum,
& ad imperandum natum, Regis sui
exemplo, Maiorū instituto, Tibi sub-
mittit. Tuis auspicijs se VLADISLA-
VM Regem dixisse, ac proinde eum
Tibi debere profitetur. Tu enim ge-
niales eius Diuos Primum, ac Fælicia-
num Roma discessuro, in Sacris cineri-
bus tribuisti, non sine Pontificio omi-
ne, cum primum Regum nostrorum
fore

fore, qui sine æmulo : Fœlicissimum,
 qui coniunctissimis tam populosæ gē-
 tis animis, & suffragijs, Rex diceretur.
 Tuis ergo auspicijs, Pontificum Maxi-
 me, habet VLADISLAVM Polonia,
 VLADISLAVS Poloniam, Tu utrū-
 que. Habebis, Deo fauente, VLADI-
 SLAI inuictâ dexterâ tandem aliquâ-
 do Tibi, Sanctæq; Sedi Tuæ māsuefa-
 ctos Scandicos rebelles Leones. Ha-
 bebis & desertores communis Pasto-
 ris, ad Tuū ouile propediem reduces.
 Exiuit etenim, Pater Sancte, filius hic
 Tuus, non ætate, & meritis, aut maie-
 state, sed capeffitæ Regiæ dignitatis
 tempore minimus ad venationem, vt
 te satiet, famemq; tuam impleat, aui-
 dam gloriæ Summi Dei, inde longæui
 auspicator primordia imperij, vnde
 C Cœli

3.
Cœli, & Ecclesiæ ruinas sperat repa-
randas. Erige hanc Tuam dexteram,
Pontifex Optime Maxime, quæ nescio
quo turbine motum, ac pænè ruentem
Orbem retines, summo huius sæculi
bono dudum destinatus, & sancta be-
nedictione proseguere tam chari pi-
gnoris pios conatus. Excitabuntur hoc
præclaro exemplo reliqui Christiano-
rum Principes, & postpositis pernici-
osis eorum nomini, & gloriæ odijs, il-
luc arma conuertent, quò nefarij Im-
periorum prædonis libido, iam tandè
vindicanda, vocat. VLADISLAVS
certè Rex, vti nunc se, Regnaque, &
arma sua Sanctitati Tuæ tradit, obedi-
entiam præstat, nec se ab huius Sanctæ
Sedis auctoritate, & obseruantia, vir-
quam discessurum, profitetur: Ita Te
Duce,

Duce, Te auspice, paratus semper erit
Christianorum Aquilas, notis sibi
itineribus non sequi, sed
præire.

D I X I.

Dicitur. Te suscipies, paratus sepulchrum eris
 Et mittamur. Agnoscas, nonis huius
 mactibus non, sed
 pueris.

D I X I

